

کشورهای حوزه خلیج فارس و روسیه طی یک دهه گذشته ده‌ها میلیارد دلار در پالایشگاه‌ها سرمایه‌گذاری کرده‌اند تا سهم بیشتری از بازار جهانی گازوئیل به دست آورند. اکنون جنگ در هر دو منطقه باعث سقوط صادرات شده وعرضه سوختی را که بخش بزرگی از اقتصاد جهان را به حرکت درمی آورد، تحت فشار قرار داده است. آکوابران نوشت؛ برای میلیون‌ها نفر از ساکنان کی‌یف، ستون‌های دود بر فراز شهر، صدای شلیک پدافند هوایی و کمبودهای مقطعی در قفسه‌های فروشگاه‌های زنجیره‌ای، به یادآورنده کارزار هوایی جدید روسیه علیه اقتصاد اوکراین تبدیل شده‌اند. موشک‌ها و پهپاد‌های جدید مجهز به موتور جت در اواخر آگوست و اوایل سپتامبر مراکز خرید، انبار‌ها و مراکز توزیع را هدف قرار دادند و فعالیت شرکت‌هایی از جمله خرده‌فروشان بزرگ اوکراینی، انتشارات، شرکت‌های داروسازی و «نواپنتا»، بزرگ‌ترین شرکت پست خصوصی کشور، را مختل کردند. ولودیمیر رلنسکی، رئیس جمهور اوکراین، هفته گذشته گفت: «روسیه می‌خواهد اقتصاد اوکراین را نابود کند و از این طریق مقاومت ما را در هم بشکند». این حملات همچنین باعث نخستین کمبودهای مواد غذایی در فروشگاه‌های زنجیره‌ای کی‌یف از هفته‌های نخست تهاجم روسیه در سال ۲۰۲۲ شده است. در برخی فروشگاه‌های نوساز، خریداران با نوشته‌هایی روی قفسه‌های خالی مواجه شده‌اند که روی آنها آمده است: «روسیه این محصول را نابود کرد».

زیرساخت‌ها

حملات روسیه در واکنش به کارزار پهپادی دوربرد اوکراین علیه پالایشگاه‌ها، انبار‌ها و کشتی‌های باری روسیه انجام می‌شود که مقام‌های اوکراینی گفته‌اند هدف از این حملات کاهش درآمد‌های مسکو و وادار کردن پوتین به بازگشت به میز مذاکره است. اوایل این ماه، حملات موشک‌های بالستیک سه کارخانه بزرگ فولاد باقی‌مانده اوکراین را در مناطق صنعتی زاپوریژیا و دنیپروپتروفسک از کار انداخت. حملاتی که ۱۷ کارگر را کشت و صنعتی را تهدید کرد که برای دهه‌های از استقلال اوکراین یکی از موتورهای رشد اقتصادی کشور بود. روز پنجشنبه هم دو موشک بالستیک بار دیگر به کارخانه زاپوریژیا اصابت کردند؛ چهارمین حمله به این کارخانه در کمتر از یک ماه.

فرسایش اقتصادی

پهپادهای روسی همچنین آخر هفته گذشته زیرساخت‌های ریلی در غرب اوکراین را هدف قرار دادند؛ از جمله یک خط راه‌آهن که تنها چند دقیقه پس از عبور مقام‌های خارجی از مرز لهستان مورد حمله قرار گرفت. این حملات شامل حدود ۸۰۰ پهپاد در طول ۲۴ ساعت بود و جایگاه‌های سوخت نیز هدف قرار گرفتند؛ اتفاقی که در مناطق خارج از خط مقدم جنگ به‌طور فزاینده‌ای رخ می‌دهد. سرگئی کورنسکی، نخست‌وزیر اوکراین، گفت دولت ممکن است در نتیجه حملات روسیه حدود ۱٫۵ میلیارد دلار از درآمد‌های مالیاتی خود را از دست بدهد؛ آن هم در شرایطی که کی‌یف با کمتری بودجه‌ای مجددرو به‌روست که برآورد می‌کند امسال به ۲۷ میلیارد دلار برسد. بر اساس برآورد دولت اوکراین، محاصره دریای سیاه توسط روسیه نیز حدود ۱٫۵ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور هزینه دارد. تاراس ویسوتسکی، وزیر کشاورزی، گفت مسیرهای جایگزین تنهایی اوکراین اجازه داده‌اند ۴۰ درصد از حجم معمول صادرات محصولات کشاورزی خود را صادر کنند.

جنگ پالایشگاه‌ها

وال استریت ژورنال راجع به پیام‌های در مناطق روستایی برزیل، لیبی و برخی کشورهای آفریقایی که توانایی مالی وارداتی را ندارند، ظاهر شده است. جنگ‌های ایران و اوکراین باعث شدند آمریکا به تولیدکننده نهایی و تأمین‌کننده اضطراری گازوئیل و سایر فرآورده‌های پالایش تبدیل شود. اما اکنون فشارها برای ممنوعیت صادرات این سوخت با هدف کاهش قیمت‌های پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا در حال افزایش است. تیم برچت، نماینده جمهوری خواه ایالت تنسی، این هفته طرحی برای ممنوعیت صادرات ارائه کرد. ممنوعیت صادرات آمریکا احتمالاً قیمت‌ها را در سایر نقاط جهان به شدت افزایش خواهد داد و ممکن است دیگر صادرکنندگان بزرگ گازوئیل، از جمله چین و هند، را نیز به اتخاذ چنین اقدامی ترغیب کند. روسیه پیشاپیش صادرات خود را به شدت محدود کرده است، زیرا حملات پهپادی اوکراین به پالایشگاه‌های این کشور آسیب زده‌اند.

«آرمان ملی» موضع دوگانه جبهه پایداری در قبال دولت رابرسی می‌کند

از تخریب تا حمایت



یکشنبه بود که رئیس جمهور نشستی تحت عنوان هم‌اندیشی «ظرفیت‌سازی و هم‌افزایی ظرفیت‌های ملی برای خنثی‌سازی راهبرد دشمن در جنگ ترکیبی علیه کشور» با جمعی از فعالان سیاسی، مدیران اجرایی و مسئولان حوزه‌های دینی و فرهنگی برگزار کرد و برخی چهره‌های سیاسی در این دیدار به ارائه دیدگاه‌ها و پیشنهاد‌های خود درباره مهم‌ترین مسایل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و امنیتی کشور پرداختند. در این نشست محسن رضایی دبیر شورای عالی امنیت ملی در سخنانی با تأکید بر ضرورت ظرفیت‌سازی گسترده و افزایش هم‌افزایی ملی، بر بسیج همه ظرفیت‌های کشور و افزودن این ظرفیت‌ها به توان اجرایی دولت و نیروهای مسلح تأکید کرد و با مرور برنامه‌ها و اقدامات دشمن در حوزه‌های نظامی، سیاسی و اقتصادی برای وارد کردن آسیب به کشور، بر ضرورت جمع‌کردن ظرفیت‌های ملی و حفظ وحدت و انسجام می‌کردند که با معظم‌الانقلاب اسلامی برای عبور کشور از چالش‌های پیش‌رو تأکید کرد. اما نکته جالب این نشست مواضع سران جبهه پایداری بود که در نوع خود قابل تامل می‌نمود، جایی که دبیرکل جبهه پایداری با تأکید بر حمایت از دولت، اظهار داشت:

دولت حسن روحانی نیز شاهد بوده‌ایم، چه اینکه رئیس جمهور نیز در این نشست موضع خود را در قبال انتقادات و تخریب‌های تندروها نشان داد و گفت: «انتقاد درباره عملکرد دولت در تئوری ساده است، اما در میدان عمل، به ویژه در شرایط خطیر کنونی، با پیچیدگی‌های فراوانی همراه است». پژوهشگران حتی به اظهارات اخیر خود نسبت به سعید جلیلی نیز گریزی زد و بیان کرد: «دعوت از همه برای مشارکت در حل مسایل کشور، یک باور و رویکرد جدی در دولت است و صرفاً به ارائه پیشنهاد و راهکار محدود نمی‌شود؛ بلکه مشارکت باید به مرحله عمل، اجرا و پاسخگویی منتهی شود». اما اینکه از طرفی به تخریب دولت و مسئولان می‌پردازند و از طرف دیگر از لزوم حمایت از دولت می‌گویند مقداری محل تعجب و تامل است و صرفاً بر خورد دوگانه آنها را می‌رساند. اینکه صادق محصولی در قامت دبیرکل جبهه پایداری از دولت دفاع می‌کند و موفقیت دولت را موفقیت نظام می‌خواند در نوع خود جای تقدیر دارد و در شرایط خاص چنین انتظاری هم از این جریان می‌رود، اما این پرسش را باقی می‌گذارد که آیا تغییری در موضع جریان‌ات مخالف دولت ایجاد شده یا این دست اظهارات صرفاً نوعی حمایت مقطعی برای خروج از شرایط فعلی است؟ این پرسش از این جهت مطرح می‌شود که عقبه عملکردی و رویکردی تندروها علیه دولت در دوره جنگ تقدیر کرد و پیشنهاد اظهار نظر امروز آنها ناشی از باور به انسجام ملی است یا زشتت‌جویی در این مجموعه نشأت می‌گیرد. چنانکه امروز دبیرکل آنها از حمایت از دولت سخن می‌گوید اما چهره‌های شناخته شده و منتسب به این جریان کار دیگری می‌کنند. این جای تامل است که با وجود چنین شرایطی همچنان شاهد تناقضی آشکار در نوع رویه عملکردی پایداری‌ها هستیم و وحدت رویه‌ای از سوی اعضای این جبهه دیده نمی‌شود. البته آنچه از عملکردها برمی‌آید اینکه جبهه پایداری و جریان‌های همسو تغییر موضع نداده‌اند و همچنان رویکردهای سابق خود را دنبال می‌کنند و به نظر این چنین مواضع و اظهاراتی هم صرفاً جنبه تعارفات مردم‌دار دارد.

موضع دوگانه در قبال دولت

شاید امروز اگر از هر ناظر آگاه و منصفی در قبال نوع برخورد جریان‌های مخالف دولت از جمله جبهه پایداری و سایر جریان‌ات پرسش شود همه حمله، هجمه و تخریب را وجهه بلافصل در برخورد این جریان‌ها با رئیس جمهور و دولت بر می‌شمارند. چنانکه این مواضع را در دولت‌های پیشین مثل

«آرمان ملی» حضور پزشکیان در مجمع عمومی سازمان ملل را بررسی می‌کند

سفر به نیویورک در سایه جنگ

با آمریکا همزمان در مرکز توجه قرار دارند. طبق اعلام دولت ایران، او علاوه بر سخنرانی در مجمع عمومی، با شماری از رهبران کشورها دیدار و رایزنی خواهد کرد. نکته‌ای که در این میان شایسته توجه است، نشست پزشکیان با جریان‌های سیاسی قبل از عزیمت به نیویورک است. پزشکیان احتمالاً در این نشست تلاش می‌کنند که با نابودی کشور و ساختار سیاسی آن، دیگر نماینده‌ای از ایران در این مجمع حضور نخواهد داشت. حضور پزشکیان از این نظر بسیار اهمیت دارد. بنا بر این می‌توان گفت این سفر در شرایطی انجام می‌شود که شاید کمتر سفر سالانه یک رئیس‌جمهور به نیویورک چنین بار سیاسی و امنیتی داشته باشد. پزشکیان در حالی راهی نیویورک می‌شود که ایران و آمریکا پس از جنگ و گفت‌وگوی آتش بس و تفاهنامه اسلام‌آباد، همچنان بر سر چگونگی پایان بحران اختلاف دارند و همزمان حساسیت داخلی نسبت به هرگونه مذاکره با آمریکا نیز بسیار بالاست. برای همین سفر امسال پزشکیان را نمی‌توان صرفاً ادامه سفرهای سالانه رؤسای جمهوری ایران به مجمع عمومی دانست.

صدور ویزا

آمریکایی‌ها شاید بدشان نمی‌آید می‌توانستند از صدور ویزا خودداری کنند، اما نتوانستند به این آرزوی خود برسند و هیأت ایران در سطح عالی مجمع حضور خواهد داشت. رویترز در گزارشی به سخت‌گیری آمریکا برای رفت و آمد هیأت ایرانی اشاره کرده است. در مجموع می‌توان گفت این سفر در شرایطی رخ می‌دهد که جنگ ایران با آمریکا و اسرائیل همچنان بر فضای سیاسی منطقه سایه انداخته و با این حال گفته می‌شود تماس‌ها و تلاش‌های دیپلماتیک از سوی کشورهای منطقه کاملاً متوقف نشده است.

سفر متفاوت

در سفرهای گذشته، رئیس‌جمهور ایران عمدتاً با یک مأموریت شناخته‌شده به نیویورک می‌رفت؛ سخنرانی در مجمع عمومی، دیدار با شماری از رهبران جهان، تشریح مواضع ایران و استفاده از فرصت رسانه‌ای سازمان ملل برای ارائه تصویری متفاوت از سیاست خارجی کشور. امسال اما شرایط فرق کرده است. پزشکیان قرار است در شرایطی درباره ایران سخن بگوید که جنگ، تحریم، پرونده هسته‌ای و احتمال گفت‌وگو

آرمان ملی – مرتضی خبازیان: در تاریخ انقلاب چند سفر ریاست‌جمهور ایران به مجمع عمومی سازمان ملل در خاطر مانده است. این سفرها هر یک به فراخور وضعیت سیاسی داخلی یا بین‌المللی اهمیت داشته‌اند. سفر محمد خاتمی و طرح گفت‌وگو تمدن‌ها در سال ۷۷ موجب تغییر نگاه افکار عمومی جهان به ایران شد و جهانیان به وجه فرهنگی عمیق‌کشورمان بیشتر آشنا شدند. یکی دیگر از این سفرها که در خاطره جمعی ما مانده، سفر احمدی‌نژاد در سال ۸۴ است که به سفر هاله‌نور مشهور شد. احمدی‌نژاد در نخستین سفر خود به نیویورک در مجمع عمومی سخنرانی کرد و بعد از بازگشت، در دیدار با آیت‌ا... جوادی آملی روایتی از احساس هاله‌ای از نور هنگام سخنرانی مطرح کرد. این سفر بعدها به یکی از مشهورترین حاشیه‌های سفرهای خارجی احمدی‌نژاد تبدیل شد. البته او در سال ۸۶ هم حاشیه‌های خاصی خود را داشت و در سال ۹۰ هم به همراه هیأتی ۱۰۰ نفره در نیویورک حاضر شد. آن سفر با ۴۰ هم‌راه را می‌توان با سفر حداقلی مسعود پزشکیان مقایسه کرد. یکی دیگر از این سفرهای خاص، مربوط است به سفر حسن روحانی و گفت‌وگوی تلفنی او با اوباما. روحانی در نخستین سفر خود به نیویورک در سال ۱۳۹۲ در شرایطی به مجمع عمومی رفت که فضای سیاسی ایران و آمریکا تازه تغییر کرده بود. در حاشیه همان سفر، تماس تلفنی بین حسن روحانی و باراک اوباما انجام شد. در آن روزها مواجهه ایران و آمریکا در وضعیت خاصی قرار داشت و دو طرف متوجه اهمیت کاهش تنش شده بودند و هنوز چند سالی تا آمدن ترامپ به کاخ سفید مانده بود. آمدن فردی مانند دونالد ترامپ به کاخ سفید، تقریباً تمام معادله‌های شناخته‌شده بین‌المللی را بهم زد. ترامپ نشان داد که به هیچ قاعده و قانونی پایبند نیست و او به واسطه احساس حسادت‌ی که به اوباما داشت، نمی‌توانست میراث او را تأیید کند. گفته می‌شود که بخشی از دلایل خروج ترامپ از برنامه همین حسادت به اوباما بوده است. رد این حسادت را هنوز هم می‌توان در سخنرانی‌های او دید. به خصوص که اوباما جایزه صلح نوبل را هم دریافت کرد و این برای ترامپ غیر قابل تحمل است. به هر حال روحانی در سخنرانی مجمع عمومی از گفت‌وگوهای ایران‌بندی شده و نتیجه‌محور سخن گفت و نشان داد ایران به سازوکار مذاکره برای مذاکره علاقه ندارد.

بار سیاسی یک سفر

اکنون رئیس‌جمهور پزشکیان در حالی به نیویورک

سیاست

گزارش

روایت آیت‌ا... غرویان از تحرک مخالفان انسجام ملی

بابر خود نمی‌توانیم

وحدت و انسجام را ایجاد کنیم



«علاج» نام سبایتی است که در روزهای اخیر، تصاویر و اطلاعاتی را از برخی ایرانیان خارج از کشور را تحت عنوان «وطن فروش» معرفی می‌کرد. خبرآنلاین نوشت؛ آن هم در حالی که اطلاعاتی از گردانندگان این سایت در جایی درج نشده بود. از سوی دیگر، از زمان جنگ ۱۲ روزه، یکی از مهم‌ترین اقدامات و شعارهای دولت تلاش برای بازگرداندن ایرانیان خارج از کشور به ایران بوده است. از همین رو، این سوال پیش می‌آید که این اقدام چقدر می‌تواند تبدیل به مانعی برای بازگشت ایرانیان به کشور شود.

کویند بر طبل افتراق؟

در همین راستا یک استاد حوزه و دانشگاه، درباره راه‌اندازی سبایتی به نام «علاج» که در آن اطلاعات برخی ایرانیان خارج از کشور منتشر می‌شود، با تأکید بر ضرورت حفظ انسجام ملی اظهار داشت؛ ما اکنون در شرایطی هستیم که باید از راه وحدت ملی و اتحاد بین ملت خودمان در داخل و ایرانیان خارج از کشور بتوانیم کشور را حفظ کنیم و هر چه بر نفاق و تفرقه و بر طبل افتراق و جدایی بکوبیم، انسجام ملی بیشتر مورد خطر قرار می‌گیرد. آیت‌ا... محسن غرویان گفت؛ به هر حال سیاست دولت و آقای پزشکیان این است که همه ایرانیان را برای حفظ ایران کنار هم همدل کنیم و در سراسر جهان همه هموطنان را کنار یکدیگر جمع کنیم. درست است که یک سری اختلاف فکری وجود دارد، اما مشترکات زیادی هم هست که می‌توانیم بر اساس آن هدف مشترک و اصول مشترک، نوعی وحدت و همدلی برای حفظ ایران و مملکتمان داشته باشیم. وی افزود؛ به نظر من همین سیاست جناب آقای پزشکیان می‌تواند راهگشا باشد و ما باید از راه گفت‌وگو پیش برویم؛ چه گفت‌وگو بین ایرانیان خودمان در سراسر جهان و چه گفت‌وگو با سایر کشورها. با جنگ و جنگیدن به نتیجه‌ای نمی‌رسیم و باید از راه مذاکره و گفت‌وگوی هوشیارانه از نظام و مملکت خودمان بتوانیم دفاع کنیم. این استاد حوزه و دانشگاه درباره اینکه تئوری‌های صورت‌گرفته چقدر می‌تواند موجب عصبانیت مردم و مانع بازگشت ایرانیان خارج از کشور به ایران شود، بیان کرد؛ به هر حال ما در این تجمعات شبانه می‌بینیم که همه جور افراد می‌آیند؛ با حجاب، بی‌حجاب، تندرو، کندرو، اصلاح‌طلب و اصولگرا. این نشانه این است که همه ملت ایران به کشورشان و وطنشان علاقه دارند و می‌خواهند کشورشان به آرامش برسد. مردم می‌خواهند زندگی با آرامش داشته باشند. وی ادامه داد؛ اختلاف نظر‌ها وجود دارد و در همه جای دنیا هم هست، ولی در دفاع از وطن، حفظ وطن و آن حس وطن پرستی، همه با هم اشتراک دارند. غرویان با تأکید بر اینکه افزایش خط‌کشی میان داخل و خارج کشور با میان داخلی‌ها و خارجی‌ها موجب پراکندگی و تفرقه می‌شود، اظهار کرد؛ خیلی از ایرانیان هستند که اکنون در خارج از کشور علاقه دارند به کشورشان برگردند. اینجا سرمایه‌گذاری کنند و منابع زیادی هم دارند که می‌توانند باعث رشد و آبادانی کشور شوند. باید زمینه‌ش را فراهم کنیم. وی تصریح کرد؛ با این برخورد‌های تند و چماقی نمی‌توانیم این وحدت و انسجام را ایجاد کنیم. به هر حال مسلم و روشن است که باید زمینه‌های پذیرش در کشور وجود داشته باشد تا آنها احساس امنیت کنند؛ امنیت سرمایه‌گذاری و امنیت اقتصادی برایشان فراهم شود و بتوانند به کشور خودشان برگردند.

معنای وفات

غرویان با اشاره به خروج بسیاری از جوانان و نخبگان از کشور گفت؛ بسیاری از جوان‌های ما اکنون از کشور خارج شده‌اند؛ یعنی مغزهای علمی و فکری ما. ما باید برگردیم؛ به خصوص الان که شروع دانشگاه‌هاست، باید زمینه‌های حضور جوان‌ها، اندیشمندان، دانشمندان و آنهایی که ابتکار و خلاقیت فکری دارند، در دانشگاه فراهم شود و جوی ایجاد کنیم که جوان‌های ما به داخل کشور برگردند و محصول تحصیلات آنها به خود ملت ایران برگردد. وی ادامه داد؛ نباید این‌گونه باشد که ما اینجا سرمایه‌گذاری کنیم، جوان‌هایی را آموزش دهیم و تربیت شوند و بعد بروند در کشورهای دیگر و محصولاتشان و محصولات فکری‌شان برای کشورهای دیگر باشد. این همان روحیه انسجام ملی است که آقای پزشکیان از آن دفاع می‌کنند و وفات، مقدمه بازگشت ایرانیان خارج از کشور است. وی درباره اینکه اساساً خط‌کشی با عنوان «وطن‌فروشی» چیست، گفت؛ «وطن‌فروشی» نیستی است که طرفین به یکدیگر می‌دهند. این‌ها مفاهیم مبهم و گنگی است. به هر حال من فکر می‌کنم که آقای رئیس‌جمهور به عنوان رئیس‌جمهور ملت و رئیس قانونی کشور می‌توانند اقدام عملی انجام دهند و یک سری دعوت‌هایی از ایرانی‌های خارج از کشور داشته باشند و به آنها امنیت بدهند. غرویان ادامه داد؛ من الان سراغ دارم بسیاری از اساتید دانشگاه، فیلسوفان و منتقدان مادر خارج از کشور واقعاً عاشق بازگشت به کشورند، ولی می‌گویند مادر داخل ایران امنیت نداریم و لذا نمی‌توانیم برگردیم. وگرنه تعبیر یکی از این اندیشمندان این بود که «من اگر امنیتم فراهم بشود، فردا در تهران خواهم بود و می‌آیم داخل کشور»، چون به وطن علاقه دارم، به علم و دانش ایران و تمدن ایران علاقه دارم و دوست دارم در خدمت جوانان باشم. وی تصریح کرد؛ به هر حال این را آقای پزشکیان می‌توانند فراهم کنند. ان‌شاءا... امیدواریم که این زمینه‌ها برای بازگشت اندیشمندان و دانشمندان فراهم شود.